

Actie-toolkit

Juridische info

stap 1 2 3 4

Juridische informatie: Voorbeeldbrieven

Wil je aan de slag met jouw idee, actie of project? Maar weet je niet goed hoe en waar je moet beginnen? Kijk dan in de actie-toolkit. Daar vind je handige tips, voorbeelden, handleidingen en direct bruikbare informatie om aan de slag te gaan. Van goed idee naar succesvol resultaat.

Ik wil een probleem aanpakken. Hoe begin ik?

Een goed begin is het halve werk. Kijk daarom eerst naar de volgende stappen. Daarin staan waardevolle tips die je helpen om succesvol te zijn. Bij elke stap hebben we documenten gemaakt met uitgebreide tips en tricks.

Dit zijn ze allemaal op een rij:

Stap 1 – Bereid je voor

Stap 2 – Maak een plan

Stap 3 – Bouw aan je actieve groep

Stap 4 – Kom in actie

Juridische informatie: Voorbeeldbrieven

Wil je een zienswijze, bezwaarschrift of ander juridisch stuk schrijven en kun je daarbij wel een steuntje in de rug gebruiken? Hier vind je tips en diverse voorbeeldbrieven. De voorbeelden bevatten geen inhoudelijke argumenten omdat die per geval te veel verschillen. Gebruik de voorbeeldbrieven als beginpunt en pas ze waar nodig aan jouw concrete situatie aan. De voorbeeldbrieven vind je ook als Word documenten op onze site.

Inhoud

1. Algemene Tips

2. Omgevingsvergunning (Wabo) en bestemmingsplan

2.1 Specifieke tips

2.2 Voorbeeldbrieven omgevingsvergunning (reguliere procedure)

2.2.1 Bezwaarschrift omgevingsvergunning

2.2.2 Beroepschrift omgevingsvergunning (na bezwaar)

2.2.3 Hoger beroepschrift omgevingsvergunning (na bezwaar en beroep)

2.3 Voorbeeldbrieven omgevingsvergunning (Uniforme openbare voorbereidingsprocedure)

2.3.1 Zienswijze omgevingsvergunning

2.3.2 Beroepschrift omgevingsvergunning (na zienswijze)

2.3.3 Hoger beroepschrift omgevingsvergunning (na zienswijze en beroep)

2.4 Voorbeeldbrieven bestemmingsplan (uniforme openbare voorbereidingsprocedure)

2.4.1 Zienswijze tegen ontwerp bestemmingsplan

2.4.2 Beroepschrift tegen bestemmingsplan (na zienswijze)

3. Verzoek tot voorlopige voorziening

3.1 Specifieke tips

3.2 Voorbeeldbrieven

3.2.1 Verzoek tot voorlopige voorziening (bij een omgevingsvergunning)

3.2.2 Verzoek tot voorlopige voorziening (bij beroep tegen een bestemmingsplan)

4. Wob-verzoek

4.1 Specifieke tips

4.2 Voorbeeldbrief

4.2.1. Wob verzoek

1 Algemene Tips

Hieronder is een aantal algemene tips opgenomen die eigenlijk voor elke juridische brief gelden .

1. Op tijd

Zorg dat je op tijd bent! Te laat ingediende zienswijzen, bezwaren of (hoger) beroep, worden niet in behandeling genomen/niet ontvankelijk verklaard. Als je je bezwaarschrift per post verstuurt, doe dit dan bij voorkeur aangetekend. Bezorg je hem zelf, vraag dan altijd om een ontvangstbewijs.

2. Compleet

Wees zo compleet mogelijk! Thema's (zoals geluidshinder of natuurbescherming) waarover je niets aanvoert in je zienswijze of bezwaar, kun je later niet meer gebruiken in (hoger)beroep.

3. Bewijzen

Wie stelt moet bewijzen. Zorg dat je je argumenten goed onderbouwt, het liefst met wetenschappelijke argumenten, wettelijke bepalingen, verwijzingen naar beleidsstukken en deskundigenrapporten. Er zijn op internet allerlei openbare onderzoeken te vinden van erkende organisaties, en er zijn veel bedrijven die zich specialiseren in het maken van zulke rapporten. Kijk bijvoorbeeld op de site van [Infomil](#), daar staat een Handboek Water, en documenten over Geluid, Asbest en wet- en regelgeving. Voeg alle onderbouwende stukken altijd bij en stuur ze op tijd in (uiterlijk tien dagen voor de zitting, maar liever eerder). Alleen officieel ingediende stukken worden door de rechter meegenomen in de beslissing.

4. Jouw belang

Houd er rekening mee dat de rechter sommige argumenten niet mag mee laten wegen op grond van het [relativiteitsbeginsel](#). Als jouw belang niet wordt beschermd door de regels waar je je op beroept, kan de rechter je verzoek niet honoreren.

5. Kopie

Bewaar altijd zelf een kopie van je ingediende bezwaar, zienswijze, (hoger) beroep, voorlopige voorziening of wob-verzoek en alle toegevoegde bijlagen. Houd van foto's het origineel in eigen bezit.

6. Samenwerken

Samen kun je meer bereiken. Probeer een groep om je heen te verzamelen van andere belanghebbenden en omwonenden die gestructureerd kunnen samenwerken. Zo kun je werk en kosten verdelen.

Zodra je in beroep of hoger beroep gaat, is het van belang om ook rekening te houden met de volgende punten:

7. Heb je belang?

Je kunt alleen (hoger) beroep instellen als je **belanghebbende** bent.

8. Noem alle argumenten

In beroep kun je alleen argumenten (gronden) aanvoeren over onderwerpen die je ook in je zienswijze/bezwaar hebt besproken. En in hoger beroep kun je alleen op de gronden ingaan die je al in je beroep hebt aangevoerd. Er geldt 1 uitzondering op deze regel: heb je zienswijzen ingediend over milieuaspecten, zoals geluid of lucht, dan kun je in het (hoger)beroepschrift ook op andere milieuaspecten ingaan.

9. Meer tijd nodig?

Als je verwacht dat je voor het einde van de beroepstermijn de beroepsgronden niet compleet hebt, bijvoorbeeld omdat je advies wilt inwinnen en/of een deskundigenrapport laat maken, dien dan een **pro-forma (hoger) beroep** in. Je kunt hiervoor het volgende zinnetje gebruiken. *“Om nader onderzoek te kunnen uitvoeren en advies te kunnen inwinnen verzoek ik u vriendelijk om mij uitstel te verlenen voor het indienen van inhoudelijke redenen van (hoger)beroep.”* Let op! Neem dan in je brief geen enkele grond (argument) op, m.a.w. schrijf niet waarom je het niet eens bent met het besluit, anders loop je kans dat je het beroepschrift niet mag aanvullen.

10. Crisis- en herstelwet

Let op! Als de Crisis- en herstelwet van toepassing is, kun je na het verstrijken van de beroepstermijn geen nieuwe beroepsgronden meer indienen: m.a.w. een “pro forma-beroep” is in zo’n geval niet mogelijk. Wel kun je de onderbouwing van je gronden naderhand aanvullen, bijvoorbeeld met bewijzen of deskundigenrapporten!

11. Voorlopige voorziening

Vraag om een **voorlopige voorziening**. Wanneer je bij het maken van bezwaar om een voorlopige voorziening hebt gevraagd, is deze in de beroepsfase niet meer geldig, dus vraag deze opnieuw aan. Hetzelfde geldt voor de hoger beroepsfase, ná de beroepsfase bij beroep en hoger beroep.

12. Omgevingsvergunning

Als je procedeert over een omgevingsvergunning, heb je te maken met de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en aanverwante wet- en regelgeving. Er zijn vele regels over wat wel en niet meegewogen moet worden bij de beslissing over het verlenen van een vergunning. Het is raadzaam om je hierin te verdiepen, maar dit kan ingewikkelde materie zijn. Om precies te weten welke regels in jouw geval van toepassing zijn en te zorgen dat je niets over het hoofd ziet kan het verstandig zijn om een specialist te raadplegen, zoals een advocaat of een adviesbureau.

13. Proceskostenvergoeding

In zowel de bezwaar- als de beroepsprocedure is het mogelijk voor een kostenvergoeding in aanmerking te komen. Als je een bezwaar- of beroepsprocedure tegen een bestuursorgaan of bij de rechtbank of Raad van State voert, is het mogelijk om een (proces)kostenvergoeding te krijgen. En in de fase bij de rechtbank of Raad van State ook vergoeding van het door jou betaalde griffierecht. Je moet dit al tijdens het indienen van je bezwaar- of beroepschrift aangeven. Dus is het handig om dit meteen in je brief te verwerken. Je krijgt dan daarna, indien nodig, bericht hierover van de rechtbank of Raad van State.

Niet alle kosten kunnen worden vergoed. Voorbeelden van mogelijk vergoede kosten zijn:

- uittreksels, telegrammen of kosten van internationale communicatie
- verletkosten (gemiste inkomsten of opbrengsten omdat jijzelf of een belanghebbende afwezig moet zijn vanwege de gevoerde procedure)
- kosten van juridische hulp van derden
- reis- en verblijfskosten van jouzelf of een belanghebbende
- kosten van getuigen en deskundigen (indien voorgeschreven ook kosten van een arts als gemachtigde)

Niet onder alle omstandigheden kun je een vergoeding krijgen. Voorwaarde is bijvoorbeeld dat het besluit dat je aanvecht uiteindelijk wordt gewijzigd omdat het bestuursorgaan dat dat besluit nam iets te verwijten valt.

2

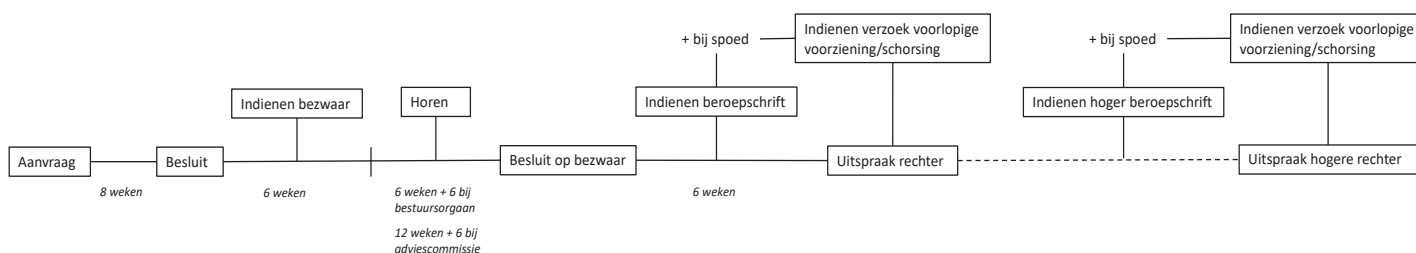
Omgevingsvergunning (Wabo) en bestemmingsplan

2.1 Specifieke tips

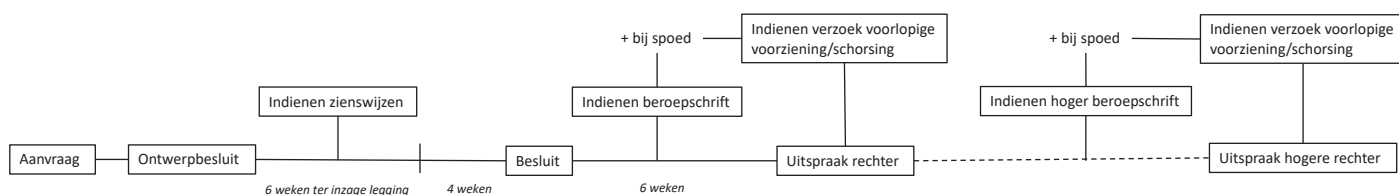
Er bestaan twee voorbereidingsprocedures. De reguliere procedure en de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Bij een omgevingsvergunning wordt, afhankelijk van het onderwerp, een reguliere of een uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd.

Bij **bestemmingsplannen** wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd. Dat wil zeggen: na het indienen van zienswijzen wordt het definitieve besluit bekend gemaakt. Ben je het daar niet mee eens, dan kun je in beroep gaan. Dat doe je dan direct bij de Afdeling bestuursrechtspraak

Reguliere bezwaar- en beroepsprocedure

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

van de Raad van State (ABRvS), waarna geen hoger beroep meer mogelijk is.

Hier vind je meer informatie over de [procedures](#)

- Inspraak op overheidsbesluiten,
- Een zienswijze indienen,
- De bezwaarprocedure
- De (hoger)beroepsprocedure

Voor het analyseren en beoordelen van omgevings-

vergunningen verwijzen we je graag naar deze pagina: www.infomil.nl waarop heel veel achtergrondinformatie te vinden is.

Bij welk bestuursorgaan of rechter je terecht kan, wordt vermeld bij de bekendmaking van het besluit of in de begeleidende brief. Hieronder zijn brieven en tips opgenomen met de verschillende mogelijkheden.

2.2 Voorbeeldbrieven omgevingsvergunning (reguliere procedure)

2.2.1 Bezwaarschrift omgevingsvergunning

[Lees en houd rekening met de bovengenoemde algemene en specifieke tips!]

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente (naam gemeente)
(adres)

(plaats), (datum)

Betreft: bezwaarschrift tegen uw besluit tot (verlening/weigering) van een omgevingsvergunning voor (bijv. het kappen van een boom of het bouwen van een bouwwerk) op perceel (straat) (nummer) met kenmerk (nummer besluit).

Geacht college,

Hierbij maak ik bezwaar tegen de door u op (datum) jl. verleende/geweigerde omgevingsvergunning voor (bijvoorbeeld het kappen van een boom) met kenmerk (nummer besluit).

[Indien van toepassing invoegen:] Omwonenden van dit perceel, (namen invullen), hebben mij gemachtigd om namens hen in deze kwestie op te treden. Dit bezwaarschrift is mede namens hen ingediend. De machtigingen zijn als bijlagen bijgevoegd.

De gronden van bezwaar zijn:

[Licht hier je bezwaren uitgebreid toe. Vermeld daarbij nauwkeurig wat volgens jou de nadelige gevolgen van het besluit zijn of waar je voor vreest. Zoek de regeling op waar de vergunning op is gebaseerd en ga na of de gemeente zich bij de verlening van de vergunning aan de regels heeft gehouden, bijvoorbeeld: had de gemeente de vergunning moeten weigeren, gezien wat er staat in de regeling over weigering van de vergunning? Had de gemeente voorschriften kunnen of moeten verbinden aan de vergunning?]

Ik verzoek u, op grond van het bovenstaande, de vergunning in te trekken/te wijzigen/alsnog te verlenen.

Bovenstaande bezwaren zijn gemaakt onder voorbehoud van nadere invulling en toelichting in de verdere procedure.

Tevens verzoek ik u het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente (naam gemeente) te gelasten de door mij gemaakte kosten te vergoeden.

Hoogachtend,

(handtekening)

(naam, adres)

Bijlagen: - machtiging *[indien van toepassing]*

- besluit

- deskundigenrapporten en andere onderbouwende stukken *[indien aanwezig]*

2.2.2 Beroepschrift omgevingsvergunning (na bezwaar)

[Lees en houd rekening met de bovengenoemde algemene en specifieke tips!]

Aan de rechtbank te (naam plaats), Sector Bestuursrecht
(adres)

(plaats), (datum)

Betreft: beroep tegen het besluit van het college van B & W van de gemeente (naam gemeente) inzake de beslissing op bezwaar met kenmerk (nummer besluit).

Geacht college,

Op (datum) heeft het college van B & W van de gemeente (naam gemeente) een omgevingsvergunning verleend voor (bijv. het kappen van een boom of het bouwen van een bouwwerk) op perceel (straat) (nummer) met kenmerk (nummer besluit).

Tegen dit besluit heb ik op (datum) bezwaar aangetekend. Bij besluit van (datum) met kenmerk (nummer besluit) heeft het college van B & W mijn bezwaren ongegrond verklaard.

Omdat ik mij niet kan verenigen met de beslissing op bezwaar teken ik hierbij beroep aan tegen dat besluit.

[Indien van toepassing invoegen:] Omwonenden van dit perceel, (namen invullen), hebben mij gemachtigd om namens hen in deze kwestie op te treden. Dit beroepschrift is mede namens hen ingediend. De machtigingen zijn als bijlagen bijgevoegd.

Een afschrift van het door mij ingediende bezwaarschrift voeg ik als bijlage bij dit beroepschrift. Ik verzoek u de inhoud van dit bezwaarschrift als hier herhaald en ingelast te beschouwen.

Ter aanvulling voer ik de volgende beroepsgronden aan:

[Vermeld hier nauwkeurig, onder aparte kopjes, wat volgens jou de nadelige gevolgen van het besluit zijn of waar jij voor vreest. Zoek de regeling op waar de vergunning op is gebaseerd en ga na of de gemeente zich bij de verlening van de vergunning aan de regels heeft gehouden, bijvoorbeeld: had de gemeente de vergunning moeten weigeren, gezien wat er staat in de regeling over weigering van de vergunning? Had de gemeente voorschriften kunnen of moeten verbinden aan de vergunning?

Ga ook in op de reactie van het bevoegd gezag (meestal het college van B & W) op jouw bezwaren (deze reactie(s) is/ zijn terug te lezen in het besluit van het college van B&W zelf). Let op: als B & W op de bezwaren zijn ingegaan en ze ongegrond hebben verklaard, moet je met aanvullende argumenten komen, anders gaat de rechter er niet meer op in.]

Op grond van het bovenstaande verzoek ik u het bestreden besluit te vernietigen. Tevens verzoek ik u het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente (naam gemeente) te gelasten de door mij gemaakte proceskosten te vergoeden.

Hoogachtend,

(handtekening)
(naam, adres)

Bijlagen: - machtiging [*indien van toepassing*]

- zienswijze

- afschrift besluit B & W

- deskundigenrapporten en andere onderbouwende stukken [*Indien aanwezig*]

- nota's van gemaakte kosten

2.2.3 Hoger beroepschrift omgevingsvergunning (na bezwaar en beroep)

[Lees en houd rekening met de bovengenoemde algemene en specifieke tips!]

Aan de Raad van State, Afdeling Bestuursrechtspraak
(adres)

(plaats), (datum)

Betreft: hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank te (plaats) met kenmerk (nummer uitspraak).

Geachte Raad,

Op (datum) heeft het college van B & W van de gemeente (naam gemeente) een omgevingsvergunning verleend voor (bijv. het kappen van een boom of het bouwen van een bouwwerk) op perceel (straat) (nummer) met kenmerk (nummer besluit).

Tegen dit besluit heb ik op (datum) bezwaar aangetekend. Bij besluit van (datum) met kenmerk (nummer besluit) heeft het college van B & W mijn bezwaren ongegrond verklaard. Op (datum) heb ik tegen dit besluit beroep ingediend bij de rechtbank te (plaats). De rechtbank heeft op (datum) uitspraak gedaan.

Omdat ik mij niet kan verenigen met de uitspraak van de rechtbank in eerdergenoemd beroep, teken ik hierbij hoger beroep aan tegen die uitspraak.

[Indien van toepassing invoegen:] Omwonenden van dit perceel, (namen invullen), hebben mij gemachtigd om namens hen in deze kwestie op te treden. Dit hogerberoepschrift is mede namens hen ingediend. De machtigingen zijn als bijlagen bijgevoegd.

Een afschrift van het door mij ingediende beroepschrift voeg ik als bijlage bij dit hoger beroepschrift. Ik verzoek u de inhoud van mijn beroepschrift als hier herhaald en ingelast te beschouwen.

Ter aanvulling voer ik de volgende hoger beroepsgronden aan:

[Vermeld hier nauwkeurig wat volgens jou de nadelige gevolgen van het besluit zijn of waar jij voor vreest. Zoek de regeling op waar de vergunning op is gebaseerd en ga na of de gemeente zich bij de verlening van de vergunning aan de regels heeft gehouden, bijvoorbeeld: had de gemeente de vergunning moeten weigeren, gezien wat er staat in de regeling over weigering van de vergunning? Had de gemeente voorschriften kunnen of moeten verbinden aan de vergunning? Ga ook in op de uitspraak van de rechtbank en waarom jij vindt dat deze onjuist is. Let op: als de rechtbank op je beroepsgronden is ingegaan en ze ongegrond heeft verklaard, is het verstandig met aanvullende argumenten te komen. Anders is de kans groot dat de afdeling tot dezelfde conclusie zal komen.]

Op grond van het bovenstaande verzoek ik u dit hoger beroep gegrond te verklaren en het bestreden besluit te vernietigen. Tevens verzoek ik u het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente (naam gemeente) te gelasten de door mij gemaakte proceskosten te vergoeden.

Hoogachtend,

(handtekening)

(naam, adres)

Bijlagen: - machtiging [*Indien van toepassing*]

- beroepschrift

- afschrift besluit B & W

- deskundigenrapporten en andere onderbouwende stukken [*Indien aanwezig*]

- nota's van gemaakte kosten

2.3 Voorbeeldbrieven omgevingsvergunning (uniforme openbare voorbereidingsprocedure)

2.3.1 Zienswijze omgevingsvergunning

[Lees en houd rekening met de bovengenoemde algemene en specifieke tips!]

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente (naam gemeente)
(adres)

(plaats),(datum)

Betreft: Zienswijze met betrekking tot ontwerp-omgevingsvergunning voor (bijv. Het oprichten of veranderen van een inrichting) met kenmerk (nummer van de ontwerp-vergunning).

Geacht college,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot de ontwerp-omgevingsvergunning met nummer (nr ontwerp-omgevingsvergunning) voor (bijv. Het oprichten van een inrichting) op perceel (straat en nr).

[Indien van toepassing invoegen:] Omwonenden van dit perceel (namen invullen), hebben mij gemachtigd om namens hen in deze kwestie op te treden. Deze zienswijze is mede namens hen ingediend. De machtigingen zijn als bijlagen bijgevoegd.

[Licht hier je zienswijze uitgebreid toe. Vermeld daarbij nauwkeurig wat volgens jou de nadelige gevolgen van het besluit zijn of waar je voor vreest. Zoek de regeling op waar de vergunning op is gebaseerd en ga na of de gemeente zich bij de verlening van de vergunning aan de regels heeft gehouden, bijvoorbeeld: had de gemeente de vergunning moeten weigeren, gezien wat er staat in de regeling over weigering van de vergunning? Had de gemeente voorschriften kunnen of moeten verbinden aan de vergunning? Je kunt ook vragen stellen en uitleg vragen. Houd rekening met de tips uit de inleiding voorafgaand aan deze brief.]

Ik verzoek u, op grond van het bovenstaande, de vergunning niet te verlenen/voorschriften aan de vergunning te verbinden met betrekking tot (jouw onderwerp)/strengere voorschriften aan de vergunning te verbinden met betrekking tot (jouw onderwerp).

Ik ga ervan uit dat u mij van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

(handtekening)
(naam, adres)

Bijlagen: - machtiging *[indien van toepassing]*

2.3.2 Beroepschrift omgevingsvergunning (na zienswijze)

[Lees en houd rekening met de bovengenoemde algemene en specifieke tips!]

Aan de rechtbank te (naam plaats), sector bestuursrecht
(adres)

(plaats), (datum)

Betreft: Beroep tegen het definitieve besluit van de Gemeente (naam gemeente) tot het verlenen van de omgevingsvergunning (nummer).

Geacht college,

Op (datum) heeft het college van B & W van de gemeente (naam gemeente) een omgevingsvergunning verleend voor (bijv. het oprichten van een inrichting) op perceel (straat) (nummer) met kenmerk (nummer besluit).

In het kader van de voorbereiding van dit besluit heb ik op (datum) mijn zienswijze kenbaar gemaakt. Bij besluit van (datum) met kenmerk (nummer besluit) heeft het college van B & W de gevraagde vergunning verleend/geweigerd.

Omdat ik mij niet kan verenigen met het eerdergenoemde besluit, teken ik hierbij beroep aan.

[Indien van toepassing invoegen:] Omwonenden van dit perceel, (namen invullen), hebben mij gemachtigd om namens hen in deze kwestie op te treden. Dit beroepschrift is mede namens hen ingediend. De machtigingen zijn als bijlagen bijgevoegd.

Een afschrift van de door mij kenbaar gemaakte zienswijze voeg ik als bijlage bij dit beroepschrift. Ik verzoek u de inhoud van mijn zienswijze als hier herhaald en ingelast te beschouwen.

Ter aanvulling voer ik de volgende beroepsgronden aan:

[Vermeld hier nauwkeurig, onder aparte kopjes, wat volgens jou de nadelige gevolgen van het besluit zijn of waar jij voor vreest. Zoek de regeling op waar de vergunning op is gebaseerd en ga na of de gemeente zich bij de verlening van de vergunning aan de regels heeft gehouden, bijvoorbeeld: had de gemeente de vergunning moeten weigeren, gezien wat er staat in de regeling over weigering van de vergunning? Had de gemeente voorschriften kunnen of moeten verbinden aan de vergunning?

Ga ook in op de reactie van het bevoegd gezag (meestal het college van B & W) op jouw zienswijze (deze is onderdeel van het besluit). [Let op: als B & W op de zienswijzen zijn ingegaan en ze ongegrond hebben verklaard, moet je met aanvullende argumenten komen, anders gaat de rechter er niet meer op in.]

Op grond van het bovenstaande verzoek ik u het bestreden besluit te vernietigen. Tevens verzoek ik u het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente (naam gemeente) te gelasten de door mij gemaakte proceskosten te vergoeden.

Hoogachtend,

(handtekening)

(naam, adres)

Bijlagen: - machtiging *[indien van toepassing]*

- zienswijze

- afschrift besluit B & W

- deskundigenrapporten en andere onderbouwende stukken *[indien aanwezig]*

- nota's van gemaakte kosten

2.3.3 Hoger beroepschrift omgevingsvergunning (na zienswijze en beroep)

[Lees en houd rekening met de bovengenoemde algemene en specifieke tips!]

Aan de Raad van State, Afdeling Bestuursrechtspraak
(adres)

(plaats), (datum)

Betreft: hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank te (plaats) met kenmerk (nummer uitspraak).

Geachte Raad,

Op (datum) heeft het college van B & W van de gemeente (naam gemeente) een omgevingsvergunning verleend voor (bijv. het oprichten van een inrichting) op perceel (straat) (nummer) met kenmerk (nummer besluit).

In het kader van de voorbereiding van dit besluit heb ik op (datum) mijn zienswijze kenbaar gemaakt. Bij besluit van (datum) met kenmerk (nummer besluit) heeft het college van B & W de gevraagde vergunning verleend/geweigerd.

Op (datum) heb ik tegen dit besluit beroep ingediend bij de rechtbank te (plaats). De rechtbank heeft op (datum) uitspraak gedaan (nummer). Omdat ik mij niet kan verenigen met de uitspraak van de rechtbank in eerdergenoemd beroep, teken ik hierbij hoger beroep aan tegen die uitspraak.

[Indien van toepassing invoegen:] Omwonenden van dit perceel, (namen invullen), hebben mij gemachtigd om namens hen in deze kwestie op te treden. Dit beroepschrift is mede namens hen ingediend. De machtigingen zijn als bijlagen bijgevoegd.

Een afschrift van het door mij ingediende beroepschrift voeg ik als bijlage bij dit hoger beroepschrift. Ik verzoek u de inhoud van mijn beroepschrift als hier herhaald en ingelast te beschouwen.

Ter aanvulling voer ik de volgende hoger beroepsgronden aan:

[Vermeld hier nauwkeurig wat volgens jou de nadelige gevolgen van het besluit zijn of waar jij voor vreest. Zoek de regeling op waar de vergunning op is gebaseerd en ga na of de gemeente zich bij de verlening van de vergunning aan de regels heeft gehouden, bijvoorbeeld: had de gemeente de vergunning moeten weigeren, gezien wat er staat in de regeling over weigering van de vergunning? Had de gemeente voorschriften kunnen of moeten verbinden aan de vergunning?]

Ga ook in op de uitspraak van de rechtbank en waarom jij vindt dat deze onjuist is. Let op: als de rechtbank op je beroepsgronden is ingegaan en ze ongegrond heeft verklaard, is het verstandig om met aanvullende argumenten te komen. Anders is de kans groot dat de afdeling tot dezelfde conclusie zal komen.]

Op grond van het bovenstaande verzoek ik u dit hoger beroep gegrond te verklaren en het bestreden besluit te vernietigen. Tevens verzoek ik u het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente (naam gemeente) te gelasten de door mij gemaakte proceskosten te vergoeden.

Hoogachtend,

(handtekening)
(naam, adres)

Bijlagen: - machtiging [*indien van toepassing*]

- beroepschrift

- afschrift besluit B & W

- deskundigenrapporten en andere onderbouwende stukken [*Indien aanwezig*]

- nota's van gemaakte kosten

2.4 Voorbeeldbrieven bestemmingsplan (uniforme openbare voorbereidingsprocedure)

2.4.1 Zienswijze tegen ontwerp (of herziening) bestemmingsplan

[Lees en houd rekening met de bovengenoemde algemene en specifieke tips!]

Aan de gemeenteraad van de gemeente (naam gemeente)
(adres)

(plaats, datum)

Betreft: zienswijze tegen ontwerp bestemmingsplan (naam plan).

Geachte raad,

In (naam van het plaatselijk nieuwsblad) van (datum) is het ontwerp bestemmingsplan (naam van het plan) bekendgemaakt.

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar over dit ontwerp bestemmingsplan.
(Argumenten, genummerd, met kopjes per onderwerp)

[Tip: kijk in afdeling 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening en hoofdstuk 3 van het Besluit ruimtelijke ordening voor eisen die gelden voor bestemmingsplannen. Geef zo mogelijk ook aan welke betere alternatieven voorhanden zijn. Benoem waarom het plan niet kan leiden tot een goede leefomgeving of waarom het gebied niet gebruikt kan worden zoals het plan is bedoeld]

Op basis van de bovenstaande argumenten heb ik bezwaar tegen het ontwerp bestemmingsplan (naam plan).

Naar aanleiding van het voorgaande verzoek ik u met inachtneming van mijn zienswijze het ontwerp bestemmingsplan niet vast te stellen/gewijzigd vast te stellen, namelijk door (alternatief).

Ik ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

(handtekening)
(naam, adres)

Bijlage: - evt. foto's *[houd zelf het origineel]*

2.4.2 Beroepschrift tegen bestemmingsplan (na zienswijze)

[Lees en houd rekening met de bovengenoemde algemene en specifieke tips!]

Aan de Raad van State, Afdeling Bestuursrechtspraak
(adres)

(plaats), (datum)

Betreft: beroep tegen het besluit van het college van B & W van de gemeente (naam gemeente) tot herziening/vaststelling van het bestemmingsplan (naam en kenmerk bestemmingsplan), met kenmerk (nummer).

Geachte Raad,

Bij besluit van (datum), met kenmerk (nummer besluit), heeft de gemeenteraad van de gemeente (naam gemeente) het bestemmingsplan (naam en kenmerk) (herzien/vastgesteld). In het kader van de voorbereiding van dit besluit heb ik op (datum) mijn zienswijze kenbaar gemaakt.

Omdat ik mij niet kan verenigen met het eerdergenoemde besluit, teken ik hierbij beroep aan.

[Indien van toepassing invoegen:] Omwonenden van dit perceel, (namen), hebben mij gemachtigd om namens hen in deze kwestie op te treden. Dit beroepschrift is mede namens hen ingediend. De machtigingen zijn als bijlagen bijgevoegd.

Een afschrift van de door mij kenbaar gemaakte zienswijze voeg ik als bijlage bij dit beroepschrift. Ik verzoek u de inhoud van mijn zienswijze als hier herhaald en ingelast te beschouwen. Ter aanvulling voer ik de volgende beroepsgronden aan:

[Vermeld hier nauwkeurig, onder aparte kopjes, wat volgens jou de nadelige gevolgen van het besluit zijn of waar jij voor vreest. Zoek de regeling op waar de vergunning op is gebaseerd en ga na of de gemeente zich bij de verlening van de vergunning aan de regels heeft gehouden, bijvoorbeeld: had de gemeente de vergunning moeten weigeren, gezien wat er staat in de regeling over weigering van de vergunning? Had de gemeente voorschriften kunnen of moeten verbinden aan de vergunning?]

Ga ook in op de reactie van het bevoegd gezag (meestal het college van B & W) op jouw zienswijze (deze is onderdeel van het besluit). Let op: als B & W op de zienswijzen zijn ingegaan en ze ongegrond hebben verklaard, moet je met aanvullende argumenten komen, anders gaat de rechter er niet meer op in.]

Op grond van het bovenstaande verzoek ik u het bestreden besluit te vernietigen. Tevens verzoek ik u de gemeente (naam gemeente) te gelasten de door mij gemaakte proceskosten te vergoeden.

Hoogachtend,

(handtekening)
(naam, adres)

Bijlagen: - machtiging *[Indien van toepassing]*
- zienswijze
- afschrift besluit gemeenteraad
- deskundigenrapporten en andere onderbouwende stukken *[Indien aanwezig]*
- nota's van gemaakte kosten

3

Verzoek tot voorlopige voorziening

Wil je voorkomen dat een verleende vergunning wordt gebruikt, of een vastgesteld bestemmingsplan of een ander overheidsbesluit wordt uitgevoerd zolang je daar tegen aan het procederen bent? Dan kun je een verzoek tot voorlopige voorziening indienen bij de rechter. Je vraagt dan tijdelijk schorsing van het besluit of een voorlopige maatregel.

3.1 Specifieke tips

Een verzoek om *schorsing of voorlopige voorziening* dien je schriftelijk in bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank of Raad van State. Bij wie je het verzoek kunt indienen is te lezen in de brief of advertentie waarin het overheidsbesluit bekend wordt gemaakt, of in het besluit zelf.

Let op: zo'n verzoek wordt alleen in behandeling genomen als je daarbij spoedeisend belang hebt. Geef in je verzoek dus aan waarom er sprake is van een spoedeisend belang. Er is bijvoorbeeld sprake van een spoedeisend

belang als overduidelijk is dat het besluit bijna wordt uitgevoerd (bijvoorbeeld als bouwmaterialen worden aangevoerd of grond bouwrijp worden gemaakt), en de situatie daardoor onomkeerbaar verandert.

Als er geen voorlopige voorziening getroffen wordt, betekent het dat een uitspraak over het bezwaar of beroep eigenlijk geen zin meer heeft. Bijvoorbeeld omdat de boom al is gekapt. Maar het kan zijn dat er nog andere belangen spelen, zoals herplantplicht of schadevergoeding.

3.2 Voorbeeldbrieven

3.2.1 Verzoek tot voorlopige voorziening (bij een omgevingsvergunning)

[Let op: In de omgevingsvergunning is aangegeven aan wie de brief gericht moet zijn. Ook is vermeld of je bezwaar kunt maken of beroep kunt instellen. Maak aan de hand daarvan een keuze bij de volgende alinea's.

Sommige omgevingsvergunningen worden verleend door andere bestuursorganen dan de gemeente. Pas in dat geval de brief aan.]

Aan de Voorzieningenrechter van de Sector bestuursrecht van de Arrondissementsrechtbank te (plaats).

[als het gaat om een voorlopige voorziening tijdens een bezwaarprocedure, of beroepsprocedure bij de rechtbank]

[of:]

Aan de Voorzieningenrechter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (adres).

[als het gaat om een voorlopige voorziening tijdens (hoger) beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State]

(plaats), (datum)

Betreft: verzoek tot voorlopige voorziening ten aanzien van het besluit van de gemeente (naam gemeente) tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor (bijv. het kappen van een boom of het bouwen van een bouwwerk) op perceel (straat) (nummer) met kenmerk (nummer besluit).

Edelachtbare heer/vrouwe,

Op (datum) jl. verleende gemeente (naam gemeente) aan (naam aanvrager) een omgevingsvergunning voor (bijv. het kappen van een boom of het bouwen van een bouwwerk). Tegen dit besluit heb ik op (datum) een bezwaarschrift ingediend bij het college van B & W van de gemeente (naam gemeente). Eventueel toevoegen: Op (datum) heeft het college van B & W van de gemeente (naam gemeente) beslist op mijn bezwaarschrift. Tegen deze beslissing op bezwaar heb ik beroep ingesteld bij de Arrondissementsrechtbank te (plaats).

Eventueel toevoegen: [Bij vonnis van (datum) heeft de rechtbank mijn beroep ongegrond verklaard. Tegen dit vonnis heb ik hoger beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.]

[of als je geen bezwaar maar (hoger) beroep hebt ingesteld:]

Op (datum) jl. verleende gemeente (naam gemeente) aan (naam aanvrager) een omgevingsvergunning voor (bijv. het kappen van een boom of het bouwen van een bouwwerk). Tegen dit besluit heb ik op (datum) beroep ingesteld bij de Arrondissementsrechtbank te (plaats). *Eventueel toevoegen:* Bij vonnis

van (datum) heeft de rechtbank mijn beroep ongegrond verklaard. Tegen dit vonnis heb ik hoger beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Een afschrift van het bezwaarschrift/beroepschrift/hoger beroepschrift/de uitspraak en andere relevante stukken zijn bijgevoegd en ik verzoek u deze als hier ingelast en herhaald te beschouwen.

De eigenaar beschikt over een rechtsgeldige omgevingsvergunning voor (bijv. het kappen van een boom of het bouwen van een bouwwerk) en er zijn duidelijke aanwijzingen dat binnenkort zal worden overgegaan tot (activiteit, bijv. het kappen van een boom of het bouwen van een bouwwerk).

[Licht hier toe waarom je verwacht dat er binnenkort gebruik gemaakt gaat worden van de vergunning. Leg ook uit waarom je vindt of vreest dat dit voor jou tot onomkeerbare schade leidt. Het kappen van een boom is bijvoorbeeld niet terug te draaien. Als de boom een keer gekapt is, is je bezwaar of beroep zinloos geworden, tenzij er nog andere belangen spelen, zoals een herplantplicht. Als je geen spoedeisend belang hebt bij schorsing of een voorlopige voorziening, zal de rechter je verzoek niet honoreren.]

Op grond van het bovenstaande verzoek ik u het voornoemde besluit te schorsen of om een voorlopige voorziening te treffen in afwachting van het moment waarop op ons bezwaarschrift/ (hoger) beroepschrift is beslist. *[Als je een voorlopige maatregel vraagt, noteer hier dan ook wat je het liefst voor maatregel vastgesteld wilt hebben, zoals een tijdelijk hek, of een waarschuwingsbord.]*

Tevens verzoek ik u het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente (naam gemeente) te gelasten de door mij gemaakte proceskosten te vergoeden.

Hoogachtend,

(handtekening)
(naam, adres)

Bijlagen: - machtiging *[Indien van toepassing]*
- bezwaarschrift/beroepschrift/hoger beroepschrift
- afschrift van het besluit B & W
- de uitspraak van de rechter
- en andere relevante stukken

3.2.2 Verzoek tot voorlopige voorziening (bij beroep tegen een bestemmingsplan)

[Lees en houd rekening met de bovengenoemde algemene en specifieke tips!]

Aan de Voorzieningenrechter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State
(adres)

(plaats), (datum)

Betreft: verzoek tot voorlopige voorziening ten aanzien van het besluit van de gemeente (naam gemeente) op (datum besluit), tot het vaststellen/herzien van het bestemmingsplan (naam bestemmingsplan) met kenmerk (nummer besluit).

Geachte Voorzieningenrechter,

Op (datum) jl. heeft het college van B & W van de gemeente (naam gemeente) het ontwerp-bestemmingsplan (naam bestemmingsplan) vastgesteld. Tegen dit besluit heb ik op (datum) een zienswijze ingediend. Op (datum) heeft de gemeenteraad van de gemeente (naam gemeente) het bestemmingsplan vastgesteld en tevens beslist op mijn zienswijzen. Tegen deze beslissing heb ik beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Een afschrift van het beroepschrift is bijgevoegd en ik verzoek u dit als hier ingelast en herhaald te beschouwen.

Er zijn duidelijke aanwijzingen dat binnenkort, met gebruikmaking van het bovengenoemde bestemmingsplan, zal worden overgegaan tot (activiteit, bijv. het verlenen van een omgevingsvergunning of het aanleggen van een weg).

[Licht hier toe waarom je verwacht dat er binnenkort gebruik gemaakt gaat worden van het bestemmingsplan. Leg ook uit waarom je vindt of vreest dat dit voor jou tot onomkeerbare schade leidt. Als je geen spoedeisend belang hebt bij schorsing of een voorlopige voorziening, zal de rechter je verzoek namelijk niet honoreren.]

Op grond van het bovenstaande verzoek ik u het voornoemde besluit te schorsen of om een voorlopige voorziening te treffen in afwachting van het moment waarop op ons beroepschrift is beslist. *[Als je een voorlopige maatregel vraagt, noteer hier dan ook wat je het liefst voor maatregel vastgesteld wilt hebben, zoals een tijdelijk hek, of een waarschuwbord.]*

Tevens verzoek ik u het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente (naam gemeente) te gelasten de door mij gemaakte proceskosten te vergoeden.

Hoogachtend,

(handtekening)
(naam, adres)

Bijlagen: - machtiging *[Indien van toepassing]*
- zienswijze aan gemeente
- afschrift van het besluit gemeenteraad
- beroepschrift

4 Wob-verzoek

Als burger heb je het recht op informatie van de overheid. Daarom kan iedereen op basis van de [Wet openbaarheid van bestuur \(Wob\)](#) de overheid verzoeken om informatie over overheidszaken. Bijvoorbeeld als de gemeente een omgevingsvergunning verleent, maar niet alle (relevante) gegevens bekend maakt.

4.1 Specifieke tips

De overheid moet meewerken als er een verzoek om informatie over overheidszaken wordt ingediend. Er zijn een aantal uitzonderingen op deze informatieplicht zoals expliciete bedrijfsgeheimen, verder is alles openbaar. Voor milieu-informatie, die voor iedereen belangrijk is, gelden er minder uitzonderingen op de informatieplicht, dan voor andere soorten van informatie.

Wanneer een bestuursorgaan inzage in een dossier weigert, kun je een Wob-procedure starten. Op

basis van de verkregen gegevens kun je bijvoorbeeld een verzoek om handhaving doen of om een wijziging van de vergunning verzoeken.

Zie voor meer informatie over de [Wob: Wet openbaarheid van bestuur](#).

Een voorbeeldbrief met een verzoek om informatie vind je hieronder. Let op: in de brief wordt een termijn genoemd. Voor milieu-informatie geldt een kortere termijn, zie voor de exacte termijn [artikel 6 eerste en zesde lid van de Wob](#).

4.2 Voorbeeldbrief

4.2.1 Wob verzoek

[Lees en houd rekening met de bovengenoemde algemene en specifieke tips!]

Aan (naam instantie)
(adres instantie)

(Plaats), (datum)

Geachte heer/mevrouw,

In het kader van (reden van verzoek, het is niet verplicht om de reden van je verzoek op te nemen maar het kan wel) verzoek ik u mij de volgende informatie/documenten te verstrekken.

- (naam of omschrijving van de documenten)
- ('...')
- ('...')

Het bovenstaande is een verzoek zoals bedoeld in artikel 6 eerste lid van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

Met verwijzing naar de termijn die is genoemd in artikel 6, eerste lid van de Wob, verzoek ik u mij de gevraagde informatie voor (uiterlijke ontvangstdatum, de wettelijke termijn is maximaal 4 weken) toe te sturen.

Indien u kosten in rekening brengt voor het maken van kopieën e.d. verzoek ik u mij hiervan vooraf op de hoogte te brengen.

[Geef zelf aan hoe je daarvan op de hoogte wil worden gesteld: telefonisch, per mail, schriftelijk?]

Hoogachtend,

(handtekening)
(naam)

Actie-toolkit stap 1 2 3 4

Juridische informatie: Voorbeeldbrieven

Deze juridische informatie hoort bij stap 4
uit onze actie-toolkit om succesvol actie te voeren.

Je vindt alle stappen op

milieudefensie.nl/doe-mee/actie-toolkit

Milieudefensie
Friends of the Earth Netherlands
Postbus 19199, 1000 GD Amsterdam
service@milieudefensie.nl
www.milieudefensie.nl

© Milieudefensie, september 2019